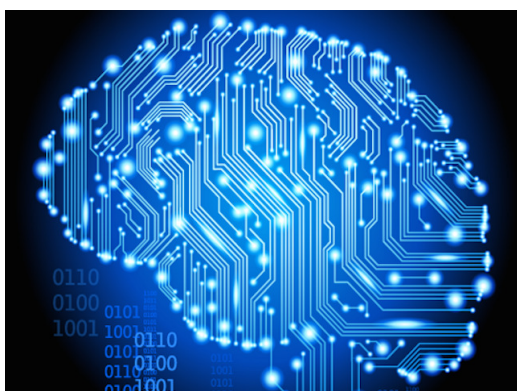

2 # 18/3 - 2019 FORSKNING & BEHANDLING VID PARKINSONS SJUKDOM

INTELLEKTET VIKTIGT FÖR ÖVERLEVNAD VID PARKINSON

Den kognitiva förmågan, det vill säga tänkandet, har större betydelse för överlevnaden vid Parkinsons sjukdom än vad som tidigare har antagits. Det visar en ny avhandling vid Umeå universitet. – Resultaten överraskar. Det är en tydlig skillnad i dödlighet för patienter med olika grad av kognitiv nedsättning. Patienter som tidigt utvecklade demens hade en ökad dödlighet. Det krävs mer forskning för att se vad som orsakar skillnaden och om den kan ge en nyckel till nya behandlingar, säger David Bäckström, doktorand vid Institutionen för farmakologi och klinisk neurovetenskap vid Umeå universitet. I sin avhandling har han studerat 182 personer som nyligen utvecklade symtom av Parkinson och närbesläktade sjukdomar. – Fortsatt forskning kan förhoppningsvis ge svar på om inflammation är orsak till överdödligheten. I så fall finns hopp om att man ska kunna öka överlevnaden genom att behandla inflammationen, säger David Bäckström. *Avhandling: Neurobiologiska riskfaktorer för kognitiv nedsättning och förkortad överlevnad i Parkinsons sjukdom.*
Källa: Umeå universitet

REHAB FÖR UNGA MED PARKINSON

Ett nytt rehabteam på Akademiska sjukhuset tar ett helhetsgrepp om unga personer med Parkinsons sjukdom. Syftet är att hela livssituationen ska beaktas och att personerna ska få strategier för att lättare kunna hantera svårigheter i sin vardag. Arbetssättet utgår från att personerna ska vara delaktiga i sin rehabilitering. Tidigare har det saknats samlade, teambaserade rehabiliteringsinsatser för unga med vissa neurologiska sjukdomar, då särskilt Parkinsons sjukdom. Målgruppen för det nya teamet är personer i åldern 18-65 år. Personen ses som en del av teamet och är med och planerar sin egen rehabilitering. Viktiga hörnstenar i arbetet är systematisk dokumentation, att planen fungerar som styrdokument samt att insatserna utvärderas.
Källa: Akademiska sjukhuset

NEUROVISIONEN

Med mobilt stroke-team, telemedicinska ronder och regionaliserad läkarutbildning klarar neurologi-strokeenheten på Östersunds sjukhus utmaningen att arbeta i ett glesbygdslän. Bland annat har patientnöjdheten ökat rejält under de senaste åren. Projektet "Neurovisionen" drog i gång och 2012 kunde den nya neurologi-strokeenheten öppna. Och skillnaden är stor. I dag arbetar sex läkare heltid på enheten och det finns en ansvarig sjuksköterska för varje stor diagnosgrupp – Parkinsons sjukdom, epilepsi, hjärntumör, MS, ALS-Huntingtons sjukdom. **Källa: Neurologi i Sverige**

NYHETSREV

2 # 18/3 - 2019 FORSKNING & BEHANDLING VID PARKINSONS SJUKDOM

ÅKE LJUNGDHLS PRIS 2019

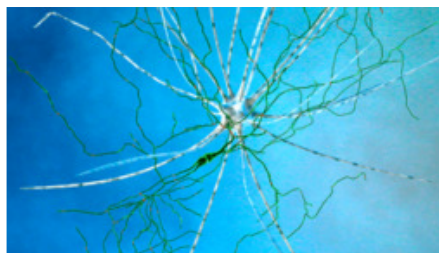
Parkinsonfonden har utsett Kristina Rosqvist, Lunds universitet, till mottagare av Åke Ljungdahls pris 2019. Priset är på 100 000 kronor. Kristina Rosqvist är ansvarig för den svenska delen av det Europeiska samarbetet "Care for Late Stage Parkinsonism", CLASP, som inkluderar Parkinsoncentra i London, Lissabon, Bordeaux, München, Marburg, Nijmegen och Lund. Det övergripande målet med projektet är att samla information om de svåraste faserna av Parkinsons sjukdom. Eftersom dessa svårt sjuka patienter ofta är för dåliga för att kunna komma till specialistmottagningarna och därför ofta är exkluderade från kliniska studier, är detta en bortglömd patientgrupp. Förhoppningen är att det med förbättrad kunskap om patienterna skall bli möjligt att förbättra behandlingen och omhändertagandet av dem och på så vis ge en bättre livskvalitet för såväl patient som anhörig/vårdgivare.

PARKINSON PODDEN

Kommer det gå att bota Parkinsons sjukdom någon gång i framtiden? Vad är det senaste på forskningsområdet om Parkinsons sjukdom? Hör Håkan Widner, Professor i neurologi på Lunds universitetssjukhus i Parkinsonpodden. Programledare: Anders Stålhammar. **Källa:** <http://www.buzzsprout.com/225808/878081-parkinsonpodden-avsnitt-3-hakan-widner>

ANTIKROPPAR MOT ALFA-SYNUKLEIN

Bioarctic meddelar att Abbvie har erhållit godkännande från den amerikanska läkemedelsmyndigheten FDA av en Investigational New Drug-ansökan för ABBV-0805, vilket krävs för att starta kliniska prövningar i USA. I den portfölj av antikroppar mot alfa-synuklein som Abbvie inlicensierade från BioArctic i december 2018 är ABBV-0805, som tidigare hette BAN0805, den antikropp som har kommit längst i utvecklingen. Antikroppen utvärderas som en sjukdomsmodifierande behandling av Parkinsons sjukdom. Den första kliniska studien planeras att starta under år 2019. Abbvie ansvarar för den kliniska utvecklingen av ABBV-0805. **Källa: Affärsvärlden**

FORSKNING OM NY MR-TEKNIK BELÖNAS MED ELSA OCH INGE ANDERSSONS PRIS

Parkinsonfonden har beslutat att utse Yulia Surova, Lunds universitet, till mottagare av Elsa och Inge Andersson pris 2019. Priset är på 100 000 kronor och avser bästa doktorsavhandling inom parkinsonområdet. Yulia Surova disputerade den 23 mars 2018 med avhandlingen **Magnetic Resonance Imaging in Parkinson's disease and related disorders**. I avhandlingen undersöks värdet av

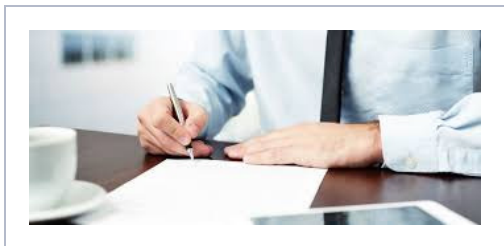
PARKINSONFONDEN *

Hennes Majestät Drottning Silvia, beskyddare av ParkinsonFörbundets Forskningsfond
Skeppargatan 52 nb, 114 58 Stockholm, Tel: 08-666 20 78, Pg: 90 07 94-9 Bg: 900-7949
www.parkinsonfonden.se

2 # 18/3 - 2019 FORSKNING & BEHANDLING VID PARKINSONS SJUKDOM

nya magnetresonanstekniker (MR) för diagnostik och kartläggning av sjukdomsprocesserna i hjärnan vid Parkinsons sjukdom och atypiska parkinsonsjukdomar. Hon undersökte själv flera hundra patienter vid upprepade tillfällen under flera års uppföljning. Med hjälp av denna mycket stora patientgrupp kunde statistiskt tillförlitliga resultat erhållas vid utvärdering av nya och avancerade MR-tekniker för att påvisa mikrostrukturella förändringar i hjärnan. Resultaten visar att utbredningen och graden av neurodegeneration i olika bansystem skiljde sig mellan Parkinsons sjukdom och de atypiska parkinsonsjukdomarna multipel systematrofi (MSA) och progressiv supranukleär pares (PSP).

KOGNITIV MOTIVATION

Motivationsstörningar, såsom apati, är vanliga vid Parkinsons sjukdom. Hos människor är erfarenheten av kognitiv ansträngning allestädes närvarande, och kognitiv apati har traditionellt ansetts vara distinkt och separerbar från andra subtyper. Förvånansvärt är emellertid att neurobiologin av kognitiv motivation är dåligt förstådd. I denna studie undersöktes hur dopamin modulerar viljan hos patienter med Parkinsons sjukdom att investera i kognitiv ansträngning mot ersättning. Man testade 20 patienter med idiopatisk Parkinsons sjukdom genom två motviktiga sessioner – när de var PÅ respektive AV under deras vanliga dopaminerga medicinering - och jämförde deras prestanda med 20 friska ålders-matchade kontroller. Man bad dem att välja mellan ett lågt

insats- / lågbelöningsbaserat alternativ och ett högre insats / högre belöningsalternativ. Först var patienterna i OFF signifikant mindre kognitivt motiverade än kontroller. För det andra förbättrade dopaminerg terapi detta underskott, så att patienter på dopaminerg medicinering var oskiljbara från kontroller. Genom att tillämpa olika beräkningsmodeller fick man en inblick i de beräkningsmekanismer som ligger bakom kognitiv apati i Parkinsons sjukdom. Dessa resultat är de första som avslöjar dopaminens centrala roll när det gäller att övervinna kognitiva ansträngningskostnader. **Källa: Dopamine restores cognitive motivation in Parkinson's disease, Sara McGuigan et al., Brain, Volume 142, Issue 3, 1 March 2019, Pages 719–732.**

KLINISK SUBTYPNING

Klinisk subtyper av Parkinsons sjukdom vid diagnos är användbar vid bedömning av sjukdomsutvecklingen och överlevnad. Svårighetsgrad och graden av progression av neuropatologier är viktiga determinanter för kliniska Parkinsonsubtyper. Det är slutsatsen från en retrospektiv kohortstudie av patienter, med obduktionskontrollerad Parkinsons sjukdom, som regelbundet sågs under sjukdomsutvecklingen av specialister i UK mellan januari 2009 och december 2017. Baserat på svårighetsgraden av motoriska symtom, gjordes en subtypsklassificering. Parkinsons kliniska subtyper vid diagnos kunde förutsäga sjukdomsförloppet och överlevnaden, vilket kan vara användbart för att ge en mer exakt prognos hos enskilda patienter i klinisk praxis och hjälpa till att stratifiera undergrupper i kliniska prövningar. **Källa: Prognosis and Neuropathologic Correlation of Clinical Subtypes of Parkinson Disease, Eduardo De Pablo-Fernández et al., JAMA Neurol. Jan 14, 2019**